

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. III. Verissimè ipsi Christo dari, quidquid datur pauperi, explicatiùs
traditur.

Idem Augustinus ingerit his verbis: Quid ergo, inquis, facio, ut sim utilis fenerator? Attende, quid facit fenerator, minus vult dare certe, plus accipere: hoc fac & tu, da modica, & accipe magna. Vide quam late crescat fenus tuum; da temporalia, & accipe aeterna; da terrena, & accipe caelum. Vtrum ergo Christum habere vis iudicem, an debitorem? debitor creditorem veretur, iudex reum non veretur.

Augustini præceptor Ambrosius luculentissime: Christus, inquit, se suscipere proficitur. Quid ergo agis, o aures, quid cogitas, quid desideras? Christo esuriente, tu horrea tua claudis? Imò non claudis, sed minora destruis, & majora reaedificas? Christo indigente vestitu, tua vestes tinea consumuntur? Christo indigente tu aurum quaris, aurum desideras, aurum recondis, omnia aurum vides; aurum tibi vigilanti cogitatio est, & somnia dormienti. Sicut enim ii, qui per insaniam mente translati sunt, non jam res ipsas, sed passionis sue phantasias vident; ita etiam mens avari semel vinculis cupiditatis adstricta, semper aurum, semper argentum videt, semper reditus computat. Gratius aurum intuetur, quam solem videt. Ipsa ejus oratio & supplicatio ad Dominum, aurum querit, & zellet atque optaret, ut omnia ei in aurum converterentur. Hic seipsum quis interroget, an non aurum diligo quam aurum. Verbis tuis, mi homo, crederem, nisi aliud clamarent facta tua. Vos autem fratres, inquit Ambrosius, si mihi auscultatis, reserate alius prompulariorum vestrorum, & largior divitiis vestris atque sumentior exitus procuratur, quam quaesitus fuerat ingressus.

Quocirca quidquid ærarij, quidquid nobis est pecuniolæ, id liberaliter cum egenis partiamur; argentum fenori locemus, mutuum Christo pecuniam demus: fidelissimus sponzor, opulentissimus debitor, certissimus largitor est, qui misericordiam vult & non sacrificium. Cum mors in conspectu erit, fateri quilibet nostrum cogetur: Hoc habeo, quodcumque dedi; perdidit quod servavi.

CAPVT IV.

Verissime ipsi Christo dari, quidquid datur pauperi, explicatius traditur.

Radix omnium malorum est cupiditas, dixit Tarsensis Paulus. Quod si vera philosophorum enuntiatio: Contrariorum eandem esse rationem; portò dicendum erit: Liberalitas cupiditati opposita radix omnium bonorum. Quod illa Christi verba pertinent: Qui habet, dabitur ei, & abundabit: qui autem non habet, & quod habet, auferetur ab eo. Qui gratiam piæ liberalitatis in pauperes habet, huic Deus multiplicem subinde vicem rependit, etiam in hac vitâ; æternum illi præmiu. Et abundabit. Qui verò hanc erogandigratiam non habet, hic rerum, pæne omnium inops erit, & quod putat se habere, auferetur illi. Perinde si dixisset Christus: Videte mei discipuli; proverbium quod in plebe invaluit, etiam ad superos obtinuit: Ditionibus datur, pauperibus semper auferitur. Siquidem ei, qui misericordiam non caruerit, addetur facultatum plurimum: qui misericordiam destitutus fuerit, nec commodè fructur possessis, neque potietur optatis. Cupiditas radix omnium malorum. Liberalitas ergo radix omnium bonorum.

Atque de hac radice cœpimus differere. Cum verò illud cæleste placitum: Christo dari, quidquid datur pauperi, exactissime intelligendum, & animo penitissimo fit affigendum, super eo nunc plura & explicatius trademus.

§. I.

Solidissimum liberalitatis sanctæ fundamentum est istud. Quidquid datur pauperi, Christo datur. Ocellus Domini Ioannes scripto nos erudiens: Qui habuerit substantiam huius mundi, ait, & viderit fratrem suum necesse habere, & clauerit viscera sua ab eo, quomodo charitatis Dei manet in eo? Liceat hic quærere: Num hæc ad Dialecticæ leges proba est conclusio? Nam antecedens de amore in hominem, enthymematis clausula de amore in Deum loquitur. Atqui hæc diuersa sunt. Imò eadem sunt, hinc conclusio probissima. Nam eleemofyna, quæ bono animo spargitur in pauperes, Deo datur, quia propter Deum datur. Philosophorum placita sunt: Propter quod unumquodque tale, & illud magis tale. Et, Qui dat formam, dat etiam formæ consequentia; qui præbet ignem, etiam calorem & siccitatem præbet. Non vitam tantum, sed & sustentandæ vitæ subsidia Deus nobis largitus: Ecce dedi vobis, inquit, non nem herbam, & universa ligna, ut sint vobis in escam. Dei utique fuit, animantibus ratione præditis necessarium cibum, cum primis providere: Atqui pauperes animalia sunt ratione prædita: Cur autem Deus his cibum non subministrat? Dedit divitibus, eisque unâ injunxit, ut ipsi pauperibus suo loco, quod conveniret, darent. Hinc stipem in egenos erogam, in se collatam computat. Est qui obæro juveni suppetias veniat, & commodet pecuniam; juvenis istius parens gratias agit: & hanc gratiam sibi ipsi præstitam interpretatur. Ita Christus, quod meo nomine meis pauperibus largimini, ut mihi factum remunerabor. Ita Saulus ex alto allocutus est: Saule, Saule, quid me persequeris? Domine, quis tibi nocere potest? In cælo securus es ab omni gladio. At mea membra sunt in in terrâ; qui lædit illa, me lædit: ita prorsus qui in meos liberalis & beneficus est, in me ipsum est.

Turonensis præsul Martinus, cum octodecim annorum esset tiro miles, Ambiani pauperem dimidiò sui sagi donavit magnanimâ liberalitate. Nocte proximâ visus est Christus hanc vestimentu partem Angelis ostendere gratulando ac dicere: Martinus adhuc catechumenus hæc me veste contexit.

Domine hic cento te parum de ore teget: deinde non tibi, sed mendico datus est. Me, ait Christus, hæc veste contexit: quidquid enim vel minimis mearum datur, ipsissimo mihi datur, & ego ut obsequium ac donum mihi met impensum amplissime rependam.

Vnde igitur eleemofyna parciot, ubi aqua hæret? Defectum fideliter pandam. Nullus est, puto, Christianus sanguinis tam deparcus homo, quin facili manu crumenam diduceret, ipsūque animum aperiret, si Christus eâ formâ, quâ Hierosolymis egit, mendicantem à se cerneret, quem utique humanissime interrogaret: Domine, quid petis? etiam dimidium meæ pecuniæ, mearum vestium, mei pecoris non negabo. Et quamvis modestissimus hic mendicus tergi versaretur, modum scribere liberalitati, nihilominus hic tam ingnificus homo largissimam stipem ingereret huic domino suo, quem ante se stantem videret. Cur ergo in dandis eleemofynis tam lentis, tam tenaces & præparci sumus? Christum non cernimus, tritam mendici lacernulam, pertusum Codri, aut Tri palliastrum, depexum pauperis scholastici centunculum aspiciamus. Hæc nobis in oculis sunt: Christus nec in oculis, nec in animo est.

En, unus & unicus tam fordidæ tenacitatis causa defectus est, defectus fidei. Non credimus Christo dari, quod datur pauperi: idque ideo non credimus, quia Christum oculis non cernimus. Nos interim grandi ore, jactamus. Christiani sumus, & credimus Christi promissis, credimus, credimus.

Quidquid datur pauperi, Christo datur, est solius liberalitatis fundamentum. 1. Ioh. c. 3. v. 17. Theologis, charitas Dei, & charitas proximi idem est habitus.

Gen. c. 1. v. 29.

Act. c. 9. v. 4.

Homines in dandis eleemofynis sunt præparci.

Defectus fidei.

Lacet
Christus
sub egeni
schemate

Speciosa sunt hæc nomina, sed (velut funebre ve- lum) cadaver te-
lunt, fidem non vivam. Si valenter
crederemus sub egeni schemate latere Christum, lon-
gè cum promptiores, tum liberaliores essemus in dan-
dis eleemofynis. En quàm imbecilles & increduli fu-
mus! oculis nostris haberemus fidem, quam verbis
Christi negamus. Quis Christum videat præsentem,
& ei non mox porrigat vel pileum fuyt, vel palatum,
vel thoracem, vel ex digito anulum, vel de sinu mar-
tyrium? quemadmodum Ionathas regius juvenis suis
se vestibus spoliavit, ut charissimum sibi Davidem
amiciret.

§ II.

Exemplis
probat.

Ioan. Diac.
l. 2. c. 22.
Hoc ipsum
Gregor. de
quodam pa-
terfamilias
narrat bo.
23. & 88.
in Evang.

Mat. c. 25.
v. 40.
In vitâ
Gregorii.
a. n. 23.

Quando igitur crassam oculorum fidem tanti
diximus, idcirco Christus toties mendici for-
mam induit, ut vel oculorum testimonio firmaretur
quod docuit, Gregorius Magnus præfulem supremum
quotidie peregrinos pauperes mensâ refecit, & imple-
met mensâ ministrum egit. Die quodam dum convi-
væ pauperi aquam infundere parat ad lavandas ma-
nus, conviva ex oculis evanescit. Eadem nocte Chri-
stus Gregorij his verbis allocutus fertur: Ceteris die-
bus me in membris meis, hesternò autè die me in me-
metipso suscepisti. Ita firmum fixamque manet illud:

Quod mi ex minima meis fecisti, mihi fecisti.

Sed antequam Gregorius solum tam sublime con-
funderet, asceterio præfuit. Ed loci homo naufragus
venit petiturus stipem: cui Gregorius sex argenteos
dari præcepit. Non multo post idem rediit, & asceta-
rum opem imploravit. Iussi sunt iterum dari sex ar-
gentei. Post elapsos aliquot dies tertium idem non
line ejulat & lacrymis eleemofynam petit. Procura-
tor domûs à Gregorio vocatus, nihil quod posset dari
superesse dixit, nisi scutellam argenteam, quam Gre-
gorij mater Silvia plenâ legumine mittere solet, sed
eam hætenus semper remissam esse. Hanc ipsam Gre-
gorius sine cunctatione dari voluit. Quod ad matrem
attineret, cum eâ se acturum, ne gravius offendi pos-
sit. Ergo homini naufrago (cum se fingebat) argen-
tea scutella est data, quam pronissimis manibus acci-
piens cum plausu abiit. Angelum fuisse docuit even-
tus. Siquidem Gregorius ad supremum solum eve-
ctus, moris sui retinens, duodecim peregrinos paupe-
res ad mensam vocari iussit. Iamque hospites suos nu-
merans decimumtertium invenit, & ob id econo-
mum humaniter reprehendens, exactiorem à se obe-
dientiam desiderari aiebat. At economus eosdem ite-
rum iterumque numerans: Pater beatissime, quæ
mihi crede, non sunt nisi duodecim. Itaque Gregorius
convivam cum, quem ipse decimumtertium censebat,
oculo curiosiore observans, subinde formam habi-
tûmque mutare, & nunc adolescentis, nunc senis fi-
guram præ se ferre animadvertit. Post mensam igitur
hunc ipsum in conclave suum accersens, unde doimo,
quâ patriâ, quâ gente, quo esset nomine, edicere ade-
git. Cui hospes: Ego, inquit, ille naufragus sum, cui
scutellam argenteam dedisti. Ea liberalitas tantopere
Deo placuit, ut te in istud solum evexerit, & supre-
mum præfulem esse iussit. Cui Gregorius: Et unde,
inquit, hæc nosti? at ille: Dei Angelus sum, ait, in tui
tutelam missus. Cum dicto evanuit.

Ab eo tempore Gregorius in turbam pauperû mul-
tâ liberalissimus, stata sibi designavit tempora, quibus
frumentum, vinum, carnes, pisces, oleum, caseos, legu-
mina, & quidquid in alimoniam humanam credit,
pauperibus velut filijs paterfamilias amantissimè di-
stribuit. In asceteriis & cœnobiis aliquot millia reli-
gioforum hominum suis ipse sumptibus sustentavit.
Quotidianas maximas eleemofynas ægris peregrinis,
& pauperibus verecundis, quos inopia homo egredi

verat, assignavit. Quadam die mendicum in plateâ
mortuum resevit, & sibi culpam imputans hujus fu-
neris, dies aliquot sacris abstinuit, quia pauperem il-
lum inopiâ vigetis extinctum credidit.

In Archivo Romano hodièque volumen aservatur,
plenum nominibus eorum, qui tam Romæ, ac in vi-
cinis urbibus, quàm remotis stipem à Gregorio acce-
perunt, nam etiam in montem Sinai & Hierosoly-
mam, ubi Xenodochium condidit, eleemofynas misit.
Paternum ac maternum animum, vir sanctissimus in
pauperes gessit.

Ivo Sacerdos & pauperum ad tribunal advocatus,
non prandisse, non cenasse se credidit, nisi mensæ suæ
pauperem aut peregrinum quempiam adhibuisset.
Quadam die extreme penuriâ mendicabulum stipem
petiit. In ædes admisit Ivo, & ad mensam juxta se assi-
dere iussit. Confedit mendicus, sed parcè comedit.
Mox mensâ confurgens, & amabili candore radians
dixit: Dominus tecum. Et oculis se subduxit.

Hæc talia Deus frequenter sub aspectu nostro posuit, ut
vel oculis nostris fidem ingereret. Sed & tertiam ero-
gandæ stipis causam assignamus.

§ III.

Causa tertia. Non tantum Christo damus, quod
pauperi donamus, sed & celo reponimus eter-
nitate totâ fruendum. Ed spectat dominica iussio: *The-
saurizate vobis thesauros in celo.* Opes quidem in terrâ
colligimus, sed non nobis, hinc brevi exturbandis. Ita
posterorum ac hæredum rem agimus. Et illi ipsi qui-
bus acervum aurum & aliis atque aliis hæredibus ac
posteris. Nemo sibi, quod diu servet, colligit. Quod ab
illo descendendum, qui sibi meriti domi laudens: *Anima, in-
quiebat; habes multa bona posita in amos pluviosos.* O
arithmeticum pessimum! qui noctem unicam pro
multis annis computat. Nam hic ipse nocte eadem è
vivis ejectus est. Hinc Ezechielis vocês illæ: *Vive, dixi,
inquam, tibi. Non alius, quos hæreditate ditabis, sed tibi
vive, tibi collige thesauros in celo reponendos.*

Sed quâ ratione pecuniam nostram celo inferimus,
quæ turris Babel, quæ scalæ Jacob eò pertingunt?
Omnia navigis & classe tutè perferuntur: remiges,
& mercatores sunt pauperes. Romanus martyr Lau-
rentius Valerianum Imperatoris sacris opibus in-
hiantem ridens: Facultates Ecclesiæ, inquit, quas re-
quiris, in cælestes thesauros manus pauperum depor-
taverunt; serum est eas querere. Hæc classis paupe-
rum securissimè celum appellit: nemo piratarum
quidquam diripit, nisi forsan vana gloria. Hoc iteratè
Christi voces confirmant: *Vende, quæ habes, & da pau-
peribus, & habebis thesaurum in celo. Vendite quæ possidetis,
& date eleemofynam. Facite vobis sacculos, qui non vetera-
sunt, thesaurum non deficiemem in calis, quo sur non appro-
piat, neque timea corrumpit.*

Nummariis tessellis, & collybo (cambium vocant)
nihil tutius. Exemplo rem monstramus. Est in Hi-
spaniâ civis Toletanus, qui civi Augustano aureorum
decem millia debeat. Hanc auri summam mercatori
Hispano numerat, hic autem ad mercatorem Norim-
bergensem, cum quo litterarum negotiale commer-
cium habet, hoc unum præscribit: *Quæso te, frater,
Ioanni Nigro civi Augustano decem millia aureo-
rum meo nomine reponere. Reponit. Satis est enim hoc
unis litterulis significasse. Tales omnino mercatores &
trapezitæ sunt pauperes. Nummarie illorum tessellæ
sunt, Deo gratias, Deus rependat. Et quamvis illorum
aliqui sint ingrattissimi, nihilominus collybæ chartæ
deferuntur ad celum. Affirmat psaltes: *Dispersit, de-
dit pauperibus, justitia eius manet in seculum seculi.* Hoc
ut in opus prodeat, Augustinus insigniter quem-
vis erudiens: *Consilium do lucrorum, inquit, a se mer-
gati, Dom.**

carum. Laudas mercatorem, qui vendit plumbum, & acquirat aurum; & non laudas mercatorem, qui erogat pecuniam, & acquirit iustitiam. Eroget pecuniam, qui habet iustitiam. Sed inquit: Non habeo iustitiam, & insuper perdam etiam pecuniam? Ergo quia non habes iustitiam, ideo non vis erogare pecuniam? Magis eroga pecuniam, ut emas iustitiam. Sed ais iterum: Quotidie dando valde minuitur pecunia: sed augetur misericordia, seu, alienam miseriam sublevandi voluntas; augetur iustitia, augetur gratia. Illud minuitur, quod relicturus es, illud verò augetur, quod in æternum possessurus es. Theauriza igitur in cælo.

Velimus, nolimus, inquit Hieronymus, senescimus, & palam tendimus ad plures, cras forsitan aut inter Angelos, aut inter diabolos futuri. In viâ sumus ad æternitatem. Præmittamus igitur in alterum Orbem, quidquid volumus non amissum. Quod uni è minimis Christi fecimus, id Christo ipsi fecimus; quod datum est egeno, jam repositum est in cælo.

Hæc Chrysofomus suis inculcans: Theaurizemus nobis, inquit, non pecuniam, sed salutem, non mortem, sed vitam, non penam & ultionem, sed honores, & coronas. Hæc, quæ hic erogas, illic sunt repetitio, mutuum, & senus & debitum. Nam chirographa tibi fecit Deus. Quid itaque differis & torques, cum jam tantam recepisti & tot expectes: à te metipso pulchrum istud tributum exige. Tantum eroga, & statim ascende. Qui eleemofynas non dat, nec cor in cælo, nec spem in Deo, nec conscientiam bonam in seipso habet.

CAPVT V.

Eleemofynarum dignitas, pretium, utilitas docetur.

Hæc vita sic à Deo temperata est, ut alter alterius ope indigeat, alter servare alteri cogatur. Miles opificibus carere non potest, à fabro tormentario, cultuario, factore, pictore, sutore iuvenus est: hi autem aliique opifices mercatoribus egent, à quibus ferrum, pannum, corium, sericum, holosericum, & aliorum vestes coemant. Mercatores sine agriculturalium operâ non vivunt: mercator piger & pannum vendit, ut frumentum emat, quod plebs pagana convellit. Agricola frumentum non vendit, nisi eorum labores adjuvent fabri ferrarii, carpentarii, refectiones, ephipparii. Ut servus se alat, eget domino; ut dominus negotia sua perficiat, eget servo. Sic omnino pauperes ope ditiorum indigent, sed quod miseris, magis indigent ditiores pauperum inopia.

Hinc Chrysofomus ausus est dicere: Sæpenumero dixi, eleemofynam non accipientium, sed potius dantium gratiâ introductam esse. Nam illi sunt, qui præmissimum inde lucrantur. Non vides, quod omnes mutua operâ indigent? Miles opificis, opifex negotiatoris, negotiator agricolæ, servus liberi, dominus servi, pauper divitis, dives pauperis. Etenim qui accipit eleemofynam, maxime omnium usus est. Ineffabilis sapientiæ Dei hoc opus est. Nam dum mutua operâ indigemus, & necessitas illa non conciliaret amicitias nostras, si omnia sufficerent, nonne essemus indomita bestia? Ita Deus subiecit nos nobis invicem ob hanc necessitatem, ut quotidie alter alterum requirat. Nescis, quid non tam propter pauperes eleemofynam Deus, quam propter ipsos impendentes instituit. Revera nisi pauperes essent, salus nostra magna ex parte profligata esset. Calcios suere, frumentum seminare, agros colere, vestes parare, panes pinsere, murus struere divites non possunt, quod possunt tenuis fortunæ homines. Deinde non sunt opera misericordiarum, pars magna beatitudinis tollitur. Ita omnino quos inutilissimos, & fruges consumere natos, censemus, utilissimi sunt. Myrensis Episcopi Nicolai virtus nunquam sic enituit, si Myræ familia pauperum.

rima, in fordibus etiam victum quesitura defuisset. Adeoque Chrysofomi sententiâ, plus pauperes profunt divitibus, quam divites pauperibus. Quod iam uberius explicabimus, de dignitate, de pretio, de utilitate eleemofynarum dicturi.

§. I.

Quarta igitur causa, quæ ad dandam stipem impellat, est eleemofynarum maxima dignitas, summum pretium. Chrysofomus, quem dixi, animosissimè pronuntiavit: Pretiosum quid, vir misericors. Ista major est gratia quam mortuos excitare. Nam eò quod in nomine Iesu mortuos excitant, hoc multo majus est, quod pauperem pascunt Deo. Nam hinc Christo benefacis, illic autem ipse tibi. Nam hic quidem (de signis loquor) ipse debitor efficietis Dei; in eleemofynâ vero Deum debitorem constituitis. Quod si potestas mortuos ad vitam revocandi venalis esset, quot centenis millibus aureorum hæc merces quotidie ambirentur? Atqui erogandæ stipis gratia longè viliori pretio comparari potest; emite maturè, emite, date, & dabitur vobis.

Verum non satis est hæc dicere, hæc scribere, hæc præcinere; in consuetudinem res trahenda est. Quæ admodum ad dandam comediam non sufficit actores instruere, quæ voce, quo gestu, quæ totius corporis compositione sit incidendum, standum, loquendum, sed insuper necesse est mores comicos per eam assuetudinem condiscere, ut quovis die, quavis horâ cum decore possint exhiberi. Propterea idem vicies, idem centies actoribus inculcandum; sic incidite, sic stete, sic vocem, sic gestum formate, vix tamen centies dicta retinent. Simillimum hic. Commodè pagellis pauculis explicari posset, quæ necessitas, & quis modus sit erogandæ stipis. Sed quia nos hominuculi pecuniæ tam amantes, in avaritiam tam proni, ad dandum tam difficiles sumus, ideo hæc lentissimè capimus. Eam ob causam hæc largiendæ præceptiones iteratò ac toties inculcandæ, dum assiduitate audiendi hæc, aut legendi in eam nos ipsos consuetudinibus adducamus, ut promptè ac faciliè largiamur.

Magnam est bonum, inquit Chrysofomus, in consuetudine bonorum esse. Consuetudinis enim vis, & in bonis, & in malis magna est. Multi sunt in signandi se consuetudine constituti, nec jam commovente opus habent, quin & mente frequenter alio vagante, tanquam à quodam animato præceptore manus sponte trahitur ad signum faciendum. In consuetudine quidam se constituerunt, ne jurent. Igitur & in hac eleemofynâ nos ipsos consuetudine constituamus. Ut autem in consuetudinem hanc optimam veniam plurimum juverit à divinis oraculis ejuscemodi præceptiones memoriæ mandare, illâque sibi ipsi crebrius occinere. Quales sunt:

Date, & dabitur vobis. ^a Beatius est magis dare, quam accipere. ^b Date eleemofynam, & ecce omnia munda sunt vobis. ^c Estote misericordes, sicut & pater vester misericors est. ^d Eadem mensurâ, quâ mensueritis, remetietur vobis. ^e Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur. ^f Misericordiam volo, & non sacrificium. ^g Qui parvè seminat, parvè & metet. ^h Qui promus est ad misericordiam, benedicetur. ⁱ Beatus qui intelligit super egenum & pauperem, in die malâ liberabit eum Dominus. ^k

Hæc singula suo loco ponemus in luce, ut tantò facilius in opus exeant, quantò studiosius animo affiguntur.

§. II.

Quanta porro dignitas, quantumque pretium sit Dignitas eleemofynæ, ab Ephremo id discere licebit, eleemofynæ.

4. Causa. Chryso. 4. in ep. 2. ad Cor. 10. 17. mihi pag. 724. laet. repetit. 10. 5. hom. 36. mihi pag. 31. Luc. 6. 6a. 2. 38.

Chryso. 10. 52. illic bonorum esse. Consuetudinis enim vis, & in bonis, & in malis magna est. Multi sunt in signandi se consuetudine constituti, nec jam commovente opus habent, quin & mente frequenter alio vagante, tanquam à quodam animato præceptore manus sponte trahitur ad signum faciendum. In consuetudine quidam se constituerunt, ne jurent. Igitur & in hac eleemofynâ nos ipsos consuetudine constituamus. Ut autem in consuetudinem hanc optimam veniam plurimum juverit à divinis oraculis ejuscemodi præceptiones memoriæ mandare, illâque sibi ipsi crebrius occinere. Quales sunt: a Luc. 6. 6. v. 38. b Act. 20. d. v. 35. c Luc. 6. 38. v. 41. d Luc. 6. 6. v. 36. e 101. v. 38. f Matt. 6. 5. v. 7. g Matt. 6. 9. v. 13. h 2. Cor. 6. 9. v. 6. i Prov. 6. 22. v. 9. k Psal. 40. v. 2.

Chryso. 10. 57. hom. 3. mihi pag. 220.

Chryso. 10. 4. in ep. 2. ad Cor. 10. 17. mihi pag. 729. & in epi. ad Phil. 1. 13. mihi pag. 1094. & 10. 5. ho. 37. mihi pag. 237. Eleemofyna non tam pauperes quâ propter impeditentes instituta est.